

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

XII Septimancae Tirocinij domum instituit

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

gnitum sibi olim memoria re-
petebat: quod olim Neapolim
missus à Ioanne Tavera, Tole-
tanorum Archiepiscopo, secū
de rebus arduis egisset. Triduū
cum Cæsare versato, iamque
itineri accincto, ducentos au-
reos elemosynæ vice dandos
Carolus curauit: modicum id
esse testatus, sed se iam bonis
exutum priuatam personā su-
stinere. Cuius si status, condi-
tionisque respectum haberet,
nunquam alias maius à se bene-
ficio accepisse, agnosceret.

CAPVT XII.

*Septimance tyrociniy domum
instituit.*

PINTIAM reuertit FRANCI-
SCVS, vbi domus ad te-
ctum perducebatur. crescebat-
que in dies Sociorum numerus.
Ille vero, & in æde nostra,
alif-

aliisq; templis frequenter concionabatur. Hic cum plerisque ad eum aulici confluerent, ut suis potius rebus, quam animorum saluti consulerent, dicere solitum accepimus. *Quam pauci mortales ex vrbe Hierusalem huc commeant: pleriq; omnes ex Ægypto veniunt, ut nostra opera ditiores potius, quam meliores fiant.* Respiciebat ad Antonij Abbatis dictū diuinitas, de quo Palladius memoriæ prodidit, è Macario rogare consueuisse, cum absentem se quæsiuissent: *ex Ægyptone, an Hierosolymis aduenisset.* Hos CHRISTI gloriam; illos sua tantum comoda sectari significans. Egredere itaq; adduci FRANCISCVS potuit, ut suis omnibus potestatis sine delectu faceret: ne, si hanc fenestram patefaceret, diuinis rebus operam dare non posset.

*Lansfac
hist. cap.
26.*

posset. Commodum iam Septimancenses Societati domū obtulerāt, quam eo avidius FRANCISCVS arripuit, quo secedere aliquo libentius cupiebat, & a negociorū fluctibus, tanquam in portum se recipere. E Salmāticensi, & Complutensi Academiis, magnæ spei adolescentes, nomen vt Societati darent, cōfluebant: verum quo reciperentur locus deerat. Ratus igitur FRANCISCVS, quem iam solitudini, & orationi idoneum sibi locum compererat, eundē etiam Tironibus ad pietatem informandis aptum esse: augere domum, membris additis, cōstituit. Obseruarat enim longo rerum vsu, quod idem epistola ad Socios data testatur, permagni Societatis interesse, omniumq; adeo Religionum,
primum

primum tyrocinium feliciter
poni, & tanquam fundamen-
tum iaci. Ut enim bonus tiro,
bonus tandem miles euadit: sic
& in ascetico vitæ instituto, qui
se ipse, perturbationesque ani-
mi vicerit initio, reliquum vitæ
curriculum feliciter decursu-
rum. Domum igitur humilem,
qualem Ognati ædificandam
curarat, instituit: laborans ipse,
materiam, calcem, & cæmenta
ferens. Multos hic non adole-
scentes modo, sed & viros ge-
nere, & litteris claros Societati
adscriptis. His magistrum mo-
rum, & pietatis Bustamantiū,
ætate iam & prudentia grauem,
præfecit. Libentissime vero
cæteris aggregabat, qui gran-
diores natu, & integra ætate
Societati se addicerent: idque
multis de causis. Primum,
quia

quia iudicio maturo, diu multumque deliberantes, eam vitæ rationem amplexantur; eademq; constantia ad extremū vsque spiritū retinent. Deinde, quod iuniores magnis sumptibus, multisque annis educari, incerto etiam euentu, debeant: viros vero, decurso iam studiorum spacio, statim Societati vtilem nauare operam videas, cū docendo, tum concionando; tales modo sint, qui paruulorum simplicitatem, vt iubet Christus, cum morum prudentia coniūxerint. His FRANCISCVS facem exemplo præferbat, viamq; mōstrabat, hortando, vrgendo, consolando, & reuocādo, cū freno alij, alij calcaribus indigerent. Per cōpita publica, præeunte canentiū puerorū choro, catechistæ officio

funge-

Matth. 23

fungebatur. De superiore item
 loco DE I verbum explanabat.
 Erat tum forte in tirocinio, qui
 lancium sordibus abstergendis
 abhorreret, inuitusque hoc o-
 nus, cætera libenter, susciperet:
 quem vt inutilem metum ex-
 ueret, spectante illo FRANCIS-
 CVS aquam sordibus inqui-
 natam, qua tum orbes lauerat,
 auidius hausit. Adolescens, rei
 spectaculo fractus, ad pedes ei
 accidit, veniamque postulauit.
 Collegium Septimancense ali-
 quando Pintia ingressus, recta
 in culinam tendit: coquum i-
 gnotus rogat, num quid iubeat:
 hodie se illi operam daturum.
 At ignarus ille, quid nosset, ro-
 gat. Nihil, ait FRANCISCVS:
Que tamen rectius prestare, & in
quo minus aberrare soleo, hæc sunt:
pauimentum verrere, ollas absterge-
re. La-

re. Laua igitur, ait coquus, ollas
 illas fictiles, fuligine obfitas. Il-
 le vero, *Et libenter;* diuq; ibi hæ-
 sit, dum à comite ad res graues
 obeundas auocaretur. Pintia
 quoq; serius aliquādo egressus,
 moraq; in itinere iniecta, Septi-
 mancam intempesta nocte, al-
 tero inde lapide dissiptam, acces-
 sit. Fores Collegij pulsat. multa
 tum cælo nix decidebat: frustra
 tamen ad alterā noctis vigiliā,
 captis arctissimo somno Sociis,
 exspectat dum fores paterent:
 domus enim lōgius à porta ab-
 scesserat. Tandem aliquādo in-
 tromissus, tantum abest vt mo-
 leste moram, cæliq; intempericē
 tulerit, vt magnum & inde fru-
 ctum pietatis reportarit. *Credo*
equidem, aiebat, *vt Princeps, fera*
stimulis, & arundine in arena, &
venatione agitata, summam capit
 volun-

voluptatem, sic Deum, me, feris
 ipsis nihilo meliorem, mollibus dum
 petit niuium globis, hodie delecta-
 tum: qui tamen non me laderent,
 sed vrgerent, atq; impellerent. Sic
 Psal. 147. enim Vates ait: Qui dat niuem sicut
 lanam; nebulam sicut cinerem spar-
 git. Nobil sitem adolescens hic
 Sociis recens adscriptus erat: as-
 ceticis tamen exercitationibus,
 paupertateque illa domestica
 adeo nō cōpiebatur, ut facti pē-
 nitens, à suscepto vitæ instituto
 resiliiret. Cum nihil FRANCISCI
 alloquia ad constantiam serua-
 dam valerent, Sociis va. i. cinans
 ait: *Sinite abire: nondum enim ma-
 turuit. Reuertetur, mihi credite, &
 hanc ipsam iudicij imbecillitatem
 post re ipsa corriget.* Nec vanus
 augur FRANCISCVS fait. Post
 enim idem Ecclesiastica digni-
 tate sponte se abdicans, in So-
 cieta-

cieta
 ad c
 conf
 bus c

Regin

D
 sæcu
 nias
 prin
 clari
 Reli
 cieta
 mus
 trad
 tate
 func
 idem
 mifi
 ris,

cietatē iterum reuertit, vixitq;
ad extremum vsque diem pie,
constanterq;, vt cæteris omni-
bus exemplū esset singulare.

CAPVT XIII.

*Reginam litteris consolatus, in Lu-
sitaniā proficiscitur.*

DECESSERAT per idem
fere tempus, anno eius
sæculi LVII. A. D. 3. Idus Iu-
nias Lusitaniæ Rex Ioannes III.
princeps pacis, belliq; artibus
clarus, pietate vero in DEVM,
Religioneque clarissimus. So-
cietatem maxime fouit, pri-
musque Socios ad se in regnum
traduxit; domos regia liberali-
tate attribuit, collegiaque à
fundamentis extraxit. Primus
idem in Orientis Indiam Socios
misit: qui gentibus illis barba-
ris, densa caligine dissipata,
Euan-